

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://consiliuaudiovizual.md

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://consiliuaudiovizual.md

DECIZIA nr. 322
din 28 octombrie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, urmare a sesizării Asociației Obștești Comunitatea „WatchDog.MD”

În data de 16 septembrie 2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a recepționat sesizarea nr. 4 din aceeași dată din partea Asociației Obștești Comunitatea „WatchDog.MD”, prin care atenționează asupra faptului că la 15 septembrie 2022 serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, în cadrul principalului buletin informativ de la ora 19:00, a difuzat o știre despre depunerea unei moțiuni de cenzură de către deputații fracțiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor.

Astfel, AO Comunitatea „WatchDog.MD” susține că, în cadrul reportajului, se menționează următoarele: *„Vot de neîncredere pentru Guvernul condus de Natalia Gavrilița. O moțiune de cenzură a fost depusă în Parlament de deputații fracțiunii Blocului Comuniștilor și Socialiștilor. Autorii moțiunii declară că, în prezent, țara se confruntă cu riscuri majore pe termen scurt și mediu, peste care se suprapun amenințări pe termen lung, pentru care nu au fost găsite soluții. Deputații semnatari mai declară că, de la preluarea guvernării de către Cabinetul Gavrilița, țara trăiește într-o continuă criză care a sărăcit populația. În moțiunea de cenzură se mai menționează că inflația din acest an este fără precedent, iar cetățenii nu mai pot face față prețurilor și tarifelor care sunt într-o continuă creștere. În același timp, în opinia autorilor, Guvernul nu are un plan clar de salvare a țării, în schimb se preocupă de imaginea partidului de guvernământ. Vasile Bolea, deputatul fracțiunii BCS: „Republica Moldova este condusă în acest moment de un Guvern care nu mai are legitimitate politică, deoarece îi lipsește susținerea suveranului în acest stat – susținerea poporului. Acest guvern este hotărât să sacrifice interesul general, bunăstarea cetățenilor Republicii Moldova doar pentru a câștiga simpatiile birocrăției cancelariilor europene. Acest lucru este unul inadmisibil.”*

Petentul afirmă că „NTV Moldova” a prezentat știrea unilateral, fără a cere reacția Guvernului Republicii Moldova, vizat în știrie. Astfel, a fost încălcat principiul imparțialității și al echilibrului și favorizării liberei formări de opinii.

Prin urmare, AO Comunitatea „WatchDog.MD” susține că, în conținutul reportajului, se remarcă încălcarea prevederilor art. 13 alin. (4) și alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA) și solicită aplicarea sancțiunii prevăzute de legislație.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din CSMA, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, prin scrisoarea nr. 1349 din 21 septembrie 2022, CA a solicitat opinia PP „Exclusiv Media” SRL asupra celor invocate în sesizarea AO Comunitatea „WatchDog.MD”.

Prin scrisoarea nr. 711 din 03 octombrie 2022, PP „Exclusiv Media” SRL a comunicat CA următoarele: *„Prin prezenta, drept răspuns la scrisoarea CA nr. 1349 din 21 septembrie 2022 privind sesizarea AO "WatchDog.MD", Vă aducem la cunoștință că: „Codul serviciilor media audiovizuale prevede că "Consiliul Audiovizualului contribuie plenar la soluționarea sesizărilor*

și a petițiilor pe cale amiabilă" (Articolul 83. Activitatea de supraveghere și control. alin. (13)). Astfel ținând cont de faptul că de la începutul anului curent AO "WatchDog.MD" a înaintat nenumărate sesizări împotriva furnizorului "NTV Moldova", considerăm că este absolut necesară contribuția Consiliului la soluționarea amiabilă a sesizării AO WatchDog.MD. din 16.09.2022. Fiind prevăzută de lege, soluționarea amiabilă devine o parte obligatorie a procedurii administrative în cauză și trebuie să fie desfășurată din oficiu. Mai mult ca atât, reieșind din prevederile Metodologiei de monitorizare (aprobată prin Decizia 29/180 din 09.11.18), considerăm că o asemenea sesizare, ce abordează un anumit subiect (cu durata de mai puțin de un minut) poate servi ca temei de inițiere a controlului tematic al furnizorului și nu poate prezenta temei pentru sancțiune drastică, cele solicitate de autorul sesizării. În special în Metodologie se prevede că componența cantitativă a monitorizării constă într-o analiză de conținut a unui eșantion reprezentativ al transmisiunilor media cu accent pus pe conformitatea cu standardele care sunt în sine cantitative, ca de ex. timp sau spațiu, tonul prezentării și durata transmisiilor directe sau indirecte.... Este important, totuși, faptul că în determinarea conformității cu pluralismul politic sau social este necesar ca evaluarea să acopere o perioadă mai îndelungată (în mod ideal mai mult de o săptămână)". Pe de altă parte reieșind din principiul analizei cantitative și calitative a conținutului buletinelor de știri, prevăzute în Metodologia de monitorizare și în Ghidul de aplicare a art. 13 CSMA, considerăm că e greu de lăsat fără atenție că reprezentanții Guvernului pe data de 14-16.09.22 au primit timpi de emisie cu mult mai mult decât a durat unica frază a deputatului PSRM V. Bolea în „știrea a 4-a din buletinul din 15.09.2022". În special, discursul Prim-ministrului, dar și al miniștrilor infrastructurii, muncii, agriculturii, etc. și este conținutul subiectelor în mai multe buletine de știri din 13.09.22 (prima știre, știrea a 4-a), 14.09.22 (prima știre, știrea a 2-a), 15.09.22 (prima știre), 16.09.22 (prima știre). Reacția nemijlocită a Prim-ministrei, dnei N. Gavrilă, la moțiunea de cenzură a fracțiunii BCS a urmat doar pe data de 22.09.22 (a se vedea site-ul Guvernului <https://gov.md/ro/content/discursul-prim-ministrei-natalia-gavrila-inainte-de-votul-pentru-motiunea-de-cenzura>) și, de asemenea, a fost prezentată în buletinul de știri „NTV Moldova” din data de 23.09.2022 (știrea a 3-a din buletinul din 23.09.2022). Vă anexăm toate buletinele de știri sus-menționate”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, CA a efectuat monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” prin prisma celor invocate în sesizare.

Rezultatele monitorizării au atestat că, la data de 15 septembrie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” a difuzat, în cadrul buletinului informativ „Știri” de la ora 19:00:00, un subiect în care se relatează despre moțiunea de cenzură înaintată de Blocul Comuniștilor și Socialiștilor împotriva Guvernului.

În debutul știrii prezentatorul a afirmat următoarele (19:12:35): „Vot de neîncredere pentru Guvernul condus de Natalia Gavrilă. O moțiune de cenzură a fost depusă în Parlament de deputații Blocului Comuniștilor și Socialiștilor. Autorii moțiunii declară că, în prezent, țara se confruntă cu riscuri majore pe termen scurt și mediu, peste care se suprapun amenințări pe termen lung, pentru care nu au fost găsite soluții.” În continuare, reporterul menționează că: „Deputații semnatari mai declară că de la preluarea guvernării de către cabinetul Gavrilă țara trăiește într-o continuă criză, care a sărăcit populația. În moțiunea de cenzură se mai menționează că inflația din acest an este fără precedent, iar cetățenii nu mai pot face față prețurilor și tarifelor, care sunt într-o continuă creștere. În același timp, în opinia autorilor, Guvernul nu are un plan clar de salvare a țării, în schimb se preocupă de imaginea partidului de guvernământ”.

În acest context, au fost prezentate declarațiile deputatului socialist, Vasile Bolea, făcute în plenul Parlamentului (19:13:25): „Republica Moldova este condusă în acest moment de un Guvern care nu mai are legitimitate politică, deoarece îi lipsește susținerea suveranului în acest stat – susținerea poporului. Acest Guvern este hotărât să sacrifice interesul general, bunăstarea cetățenilor Republicii Moldova doar pentru a câștiga simpatiile birocrăției cancelariilor

europene. Acest lucru este unul inadmisibil". După expunerile deputatului Vasile Bolea subiectul s-a încheiat.

Așadar, este de menționat că reportajul s-a axat doar pe opinia autorilor moțiunii de cenzură, care au pus accent pe ineficiența Guvernului condus de Natalia Gavrilița, în ceea ce ține de gestionarea crizelor și situației social-economice a populației.

În cadrul reportajului, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” nu a încercat să asigure favorizarea liberei formări a opiniei consumatorilor de programe și asta chiar dacă în cadrul programelor audiovizuale de știri exactitatea, corectitudinea și reflectarea echilibrată a diferitor opinii sunt esențiale.

În acest sens, specificăm că știrea începe cu afirmația „*Vot de neîncredere pentru Guvernul condus de Natalia Gavrilița*”, ceea ce, în contextul subiectului, este o expresie ambiguă și lipsită de exactitate, odată ce a fost înaintată o moțiune de cenzură, iar votul de neîncredere a fost acordat doar de Blocul Comuniștilor și Socialiștilor.

Lipsa poziției Guvernului împiedică corectitudinea și exactitatea în informarea consumatorilor de servicii media despre subiectul în cauză. În această ordine de idei, scopul jurnaliștilor este de a informa cât mai corect populația, oferind o imagine complexă a subiectelor discutate în societate, prin reflectarea echilibrată a diferitor opinii.

Prin urmare, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” nu a ținut cont de prevederile **art. 13 alin. (4) din CSMA**, care stipulează că: „*În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii*”.

Cu privire la cele invocate de „NTV Moldova”, și anume la faptul soluționării pe cale amiabilă a sesizărilor și petițiilor de către CA, așa cum reiese din **art. 83 alin. (13) din CSMA**: „*Consiliul Audiovizualului contribuie plenar la soluționarea sesizărilor și petițiilor pe cale amiabilă*”, comunicăm că aceasta se referă, mai curând, la cazurile când sunt vizați petiționarii în programele difuzate (când sunt aduse acuzații personale în adresa petiționarului), iar sesizarea depusă de AO „WatchDog.MD” privește un subiect de informare corectă a populației în momentul în care chestiunea era în dezbatere publică. Respectiv, soluționarea amiabilă nu este aplicabilă în cazul dat.

Cu referire la afirmația că „*reacția nemijlocită a Prim-ministrei, dnei N. Gavrilița, la moțiunea de cenzură a fracțiunii BCS a urmat doar pe data de 22.09.22 și, de asemenea, a fost prezentată în buletinul de știri „NTV Moldova” din data de 23.09.2022 (știrea a 3-a din buletinul din 23.09.2022)*”, menționăm că, la realizarea unui reportaj, jurnalistul de bună-credință va încerca să solicite opinia părții acuzate întru reflectarea corectă și echilibrată a evenimentelor, dar nu să aștepte reacția celui acuzat, reacție care poate nici să nu apară sau, exemplul actual, când Guvernul Republicii Moldova a venit cu o reacție abia după o săptămână de la înaintarea moțiunii de cenzură.

De asemenea, cu referire la afirmația că „*reprezentanții Guvernului pe data de 14-16.09.22 au primit timpi de emisie cu mult mai mult decât a durat unica frază a deputatului PSRM V. Bolea în „știrea a 4-a din buletinul din 15.09.2022”*”. În special discursul Prim-ministrului, dar și a miniștrilor infrastructurii, muncii, agriculturii, etc. și este conținutul subiectelor în mai multe buletine de știri din 13.09.22 (prima știre, știrea a 4-a), 14.09.22 (prima știre, știrea a 2-a), 15.09.22 (prima știre), 16.09.22 (prima știre)”, comunicăm că, urmare a monitorizării buletinelor informative menționate de furnizor, s-a constatat că în această perioadă au fost difuzate subiecte privind activitatea unor reprezentanți ai Guvernului, însă, obiectul petiției nu se axează pe asigurarea prezentării echilibrate a reprezentanților puterii și ai opoziției, astfel, conținutul subiectelor abordate nu a avut vreo tangență directă cu știrea privind înaintarea moțiunii de cenzură și acuzațiile aduse Guvernului.

De menționat că, prin Decizia nr. 186 din 03 iunie 2022, CA a sancționat cu avertizare publică PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din CSMA.

În cadrul dezbaterilor publice a fost prezent reprezentantul furnizorului de servicii media PP „Exclusiv Media” SRL, Ludmila Furculiță, care s-a expus pe marginea rezultatelor monitorizării, declarând că, la momentul depunerii moțiunii de cenzură, Guvernul nu a venit cu o reacție, ci abia după o săptămână, iar „NTV Moldova” a plasat în știrile ulterioare poziția Guvernului Republicii Moldova, în momentul în care aceasta a apărut în spațiul public. Concomitent, Ludmila Furculiță a afirmat că în interiorul redacției „NTV Moldova” se lucrează constant pentru îmbunătățirea profesională a jurnaliștilor, iar furnizorul de servicii media se străduie să țină pasul cu schimbările și actualizările din domeniul mediatic.

La rândul său, vicepreședinta Consiliului Audiovizualului, Ana Gonța, a afirmat că este de acord cu rezultatele monitorizării și cu faptul că unele formulări prezentate în reportaj sunt eronate și lipsite de exactitate. A depune o moțiune de cenzură în Parlament și de a vota pentru sau împotriva sunt lucruri total diferite, a ținut să sublinieze Ana Gonța. De asemenea, vicepreședinta CA a ținut să specifice că subiectul difuzat este unul conflictual, fiindcă sunt aduse acuzații la adresa guvernării, iar acest fapt necesită echilibrare prin asigurarea opiniei Guvernului Republicii Moldova sau ale altor reprezentanți din cadrul conducerii statului.

Membrii Consiliului Audiovizualului, Larisa Turea și Orest Dabija, au afirmat că se pronunță pentru admiterea petiției și susțin cele spuse de Ana Gonța, și anume că buletinul începe cu o informație falsă, fiindcă nu a avut loc votul de neîncredere, ci depunerea unei moțiuni de cenzură.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Ruslan Mihalevschi, a fost de acord cu faptul că în reportaj s-a atestat lipsa celei de a doua poziții și inexactitatea informațiilor prezentate. Luând în calcul aceste aspecte, Ruslan Mihalevschi a propus sancționarea furnizorului cu o amendă în valoare de 6 000 lei. Propunerea a fost susținută de Ana Gonța, Larisa Turea și Orest Dabija.

La rândul său, membrul Consiliului Audiovizualului, Eugeniu Rîbca, a fost de părerea că știrea prezentată este una conflictuală, în care nu s-a respectat echilibrul de opinii, iar furnizorul de servicii media trebuia să arate, cel puțin, că a încercat să obțină poziția Guvernului Republicii Moldova. În acest sens, luând în considerare toate circumstanțele, Eugeniu Rîbca a propus sancționarea furnizorului de servicii media cu amendă minimă prevăzută în acest caz, propunere care nu a fost susținută de alți membri ai CA.

Membra Consiliului Audiovizualului, Tatiana Crestenco, a declarat că nu este de acord cu cele invocate de petiționar, fiindcă depunerea unei moțiuni de cenzură presupune și acțiuni de critică din partea opoziției în adresa Guvernului, iar în subiect a fost reflectată ideea de bază a acestei moțiuni, respectiv reportajul nu a fost unul conflictual. Prin urmare, Tatiana Crestenco a propus respingerea petiției din partea AO „WatchDog.MD”, propunere care nu a fost susținută de membrii prezenți la ședință.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova,
Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciilor media audiovizuale de televiziune „NTV Moldova”. (PRO (5) – A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, L. TUREA și E. RÎBCA; CONTRA (1) – T. CRESTENCO.)

2. A admite petiția Asociației Obștești Comunitatea „WatchDog.MD” nr. 04 din 16 septembrie 2022. (PRO (5) – A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, L. TUREA și E. RÎBCA; CONTRA (1) – T. CRESTENCO.)

3. A sancționa cu amendă în mărime de 6 000 lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din CSMA. (PRO (4) – A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (2) – T. CRESTENCO și E. RÎBCA.)

4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, PP „Exclusiv Media” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 6 000 lei serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, conform cărora: „În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii”.

5. PP „Exclusiv Media” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

6. PP „Exclusiv Media” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Datele bancare pentru achitarea amenzii: Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr. 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric); „LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

7. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

8. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția control servicii media audiovizuale și Serviciul Financiar.

9. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

VICEPREȘEDINTĂ

Ana GONȚA